

## SPOTKANIA W AUSTRALII

### Część III

Delegacja Towarzystwa Łączności z Polonią Zagraniczną POLONIA uczestnicząca w uroczystości odsłonięcia pomnika Pawła Edmunda Strzeleckiego w dniu 14 listopada 1988 r. w Jindabyne w Australii, przebywała w tym kraju na zaproszenie Komitetu Stanowego Nowej Południowej Walii Budowy Pomnika Sir Pawła E. Strzeleckiego, któremu przewodniczył Robert Strang, zarazem przewodniczący Australijsko-Polskiej Izby Handlowej w Melbourne oraz władz Nowej Południowej Walii. W skład delegacji wchodziły następujące osoby: Tadeusz W. Młyńczak – z-ca przewodniczącego Rady Państwa, prezes Towarzystwa POLONIA w Warszawie, Wojciech Owsianowski – wiceprezes Oddziału Towarzystwa POLONIA w Poznaniu, Jacek Doliwa – pracownik Działu Zagranicznego Towarzystwa POLONIA w Warszawie, redaktor Jerzy Jagodziński – dziennikarz Kuriera Polskiego w Warszawie. W Australii do delegacji dołączyły jeszcze dwie osoby: Antoni Pierzchała – Ambasador Polski w Canberze oraz Kazimierz Ciaś – Konsul Generalny Polski w Sydney. Koszt pobytu delegacji finansowało Towarzystwo POLONIA w Warszawie. Bogaty program pobytu w dniach 13-21 listopada 1988 r. podzielony był na część oficjalną oraz część społeczno-polonijną. Pierwsza przewidywała odsłonięcie pomnika P.E. Strzeleckiego oraz rozmowy z władzami australijskimi, druga przewidywała spotkania z przedstawicielami Polonii australijskiej. Program ten odtwarzam po latach z konieczności w dużym skrócie:

**11 listopada (piątek)** – wylot z Polski na trasie Warszawa (22.35) – Taszkient (06.00) – Bangkok – w samolocie siedzę obok Damiana Damięckiego i Romana Wilhelmiego z którymi po czasie nawiązuję miłą rozmowę, lot nr 085, załoga liczy 12 osób, kapitan – Władysław Wójcicki, drugi pilot – Edmund Markowski, pilot – Waclaw Sieczkowski, nawigator – Sławomir Sardzawa, inżynierowie – Stefan Rojek i Jan Szostak, mechanik – Jerzy Gryszkiewicz, szef pokładu – Różanna Banaszek, stewardesy – Urszula Spirydowicz, Sławomira Figura, Jolanta Szydrowska i Joanna Jeżewska. Lecąc nad Indiami, przy dobrej pogodzie podziwiamy cudowną panoramę Himalajów z Mont Everestem (8.848 m n.p.m.).

**12 listopada (sobota)** – przylot do Bangkoku (18.00), nocleg w RA-JAH (Radża) HOTEL, w pokojach gościnnych pracowników LOT-u, całonocne zwiedzanie atrakcji miasta.

**13 listopada (niedziela)** – wylot z Bangkoku (07.00) liniami THAI, lot TG 485, samolot Jumbo-Jet do Sydney (21.40), pasażerów wchodzących na pokład witały piękne Thaiiki, wręczając każdemu na szczęście kwiat lotosu, przejazd samochodem do Canberry (druga noc bez snu), nocleg w pokojach gościnnych Ambasady Polski;

**14 listopada (poniedziałek)** – wyjazd samochodem do Jindabyne, powitanie gubernatora Nowej Południowej Walii Sir Jamesa Rowlanda, odsłonięcie pomnika P.E. Strzeleckiego, spotkanie dla gości polskich i australijskich zorganizowane przez przewodniczącego Komitetu Stanowego Budowy Pomnika Roberta Stranga, spotkanie w Ambasadzie Polski w Canberze – wręczenie wyróżnień Osobom zasłużonym przy budowie pomnika.

**15 listopada (wtorek)** – pobyt w Parku Narodowym Tidbinbilla, pobyt w Parlamencie Australii, spotkanie delegacji z speakerem Izby Reprezentantów Panią Joan Child, spotkanie prezydium delegacji z wicepremierem Rządu Federalnego Lionelem Bowenem, spotkanie delegacji z członkami Konfederacji Australijskiego Przemysłu CAI w Narodowym Klubie Prasy. W spotkaniu tym ze strony australijskiej uczestniczyli: dyr. MJ Overland, dyr. H. Boulton, przedstawiciele G.A. Binkowski oraz E.A. Bajkowski.

**16 listopada (środa)** – spotkanie delegacji z Janem i Zofią Wojciechowskimi, kolekcjonerami skamielin australijskich, twórcami Muzeum Przyrodniczego. Spotkania prezydium delegacji z Gubernatorem Generalnym Australii Sir Ninianem Stephenem, Prezydentem Senatu Kerrym Sibra, Ministrem Spraw Zagranicznych Garethowem Evansem. Wszyscy rozmówcy przekazywali pod adresem prezesa Tadeusza W. Młyńczaka wyrazy wdzięczności za cenny dar w postaci pomnika P.E. Strzeleckiego, który przez wiele lat będzie słał dorobek Polaków w dzieło budowy pomyślności społeczeństwa australijskiego. Wylot samolotem na trasie Canberra – Melbourne – Hobart (Tasmania), nocleg w hotelu West Point.

**17 listopada (czwartek)** – spotkania prezydium delegacji z Gubernatorem Tasmanii Sir Phillipem Bennettem, Wicepremierem Tasmanii R.J. Groomem, Merem Hobart Doone Kennedym i Senatorem J. Sandersem. Podczas rozmów podkreślono szczególny wkład i trud Polaków wnoszony na przestrzeni lat w pomyślność rozwoju i kształtowanie Australii, zwrócono uwagę na zasługi Polaków położone przy budownictwie hydroenergetycznym Tasmanii. Druga część delegacji spotkała się z przedstawicielami Polonii tasmańskiej w tym Zbigniewem Walentą, Teresą i Ludwikiem Petruszewiczami, Małgorzatą, Miryndą i Pawłem Podleškami. W godzinach wieczornych odbyło się spotkanie z przedstawicielami Polonii.

**18 listopada (piątek)** – złożenie kwiatów przez delegację Towarzystwa POLONIA pod pomnikiem Braterstwa Broni i Przyjaźni Żołnierzy Polskich i Australijskich w Hobart, pobyt w Richmond, gdzie „zmuszono” nas do podziwiania najstarszego w Australii zabytku (klasa zerowa) – mostu drogowego nad rzeką, zbudowanego w 1823!!! i Port Arthur. W godzinach wieczornych spotkanie z przedstawicielami Polonii w Hotelu West Point w Hobart.

**19 listopada (sobota)** – przylot do Melbourne, zwiedzanie miasta, spotkania w biurach podróży Contal Travel i Odra Travel, w godzinach popołudniowych spotkanie z

przedstawicielami Polonii, zorganizowane przez Australijsko-Polski Klub Przyjaźni i Australijsko-Polskie Towarzystwo Kulturalne. W spotkaniu tym uczestniczyło około 80 osób, w tym Oliv Zacharov – Senator do Parlamentu Federalnego oraz Licja Koganowski – Poseł do Parlamentu Stanowego. Wszyscy obecni podkreślali duży udział Polaków w codziennym życiu Australii, czego wymownym wyrazem stał się pomnik P.E. Strzelceckiego, który będzie symbolem dobrych stosunków polsko-australijskich. Podziękowania za pomnik złożyli m.in. red. M. Kałuski, prezes E. Pyszczek, dyr. H. Syriatowicz, W. Woźniak, M. Hamelka.

**20 listopada (niedziela)** – przylot do Sydney, zwiedzanie miasta, spotkanie w Konsulacie Generalnym z przemysłowcami polskiego pochodzenia oraz przedstawicielami różnych środowisk miejscowej Polonii. Nocleg w pokojach gościnnych Konsulatu.

**21 listopada (poniedziałek)** – spotkanie z przedstawicielami polskich przedsiębiorstw działających w Australii (BANK PKO, LOT, TEXTILIMPEX, SKÓRIMPEX, GLASSPOL, PLO), spotkanie z przedstawicielami Polonii: Markiem Mulczykiem, Krzysztofem Wyszogotą-Zakrzewskim, Elżbietą Kandy, Benedyktem Jajorkiem, Ryszardem Strzeleckim, Harrym Hefką, pożegnalne spotkanie przydium delegacji z Gubernatorem Nowej Południowej Walii Sir Jamesem Rowlandem, pożegnanie z pracownikami Konsulatu, g. 16.15 wylot na trasie Sydney – Bangkok – Warszawa.

W 1988 r. byłem pracownikiem Towarzystwa Łączności z Polonią Zagraniczną POLONIA, gdzie pełniłem funkcję wiceprezesa Oddziału (1983-1990). Także w 1988 r. obchodziłem jubileusz 30-lecia działalności w Oddziale Poznańskim PTTK im. Bernarda Chrzanowskiego, mając już na swoim koncie założenie i pierwszą prezesurę Wielkopolskiego Klubu Publicystów Krajoznawczych. W pracy zawodowej duże znaczenie przywiązywałem do zagadnień turystyki przyjazdowej z kręgów Polonii zagranicznej do Polski, popularyzując Szlak Piastowski, prowadzący przez „Ziemie Skąd Nasz Ród”. W 1985 r. zorganizowałem kurs dla przewodników poznańskich o tematyce emigracyjnej. W 1988 r. zainspirowałem mojego kolegę klubowego dr Włodzimierza Łęckiego do napisania przewodnika pt. „Na Szlaku Piastowskim”, który ukazał się nakładem Wydawnictwa „POLONIA”. Działalność w Polskim Towarzystwie Turystyczno-Krajoznawczym była mi bardzo przydatna i niezbędna do pracy zawodowej także we wszystkich następnych latach, ale to już inne przygody życia.

Wojciech Owsianowski

29.03.2015 r.

**Ważniejsze informacje źródłowe:**

Kopie korespondencji Komitetów Budowy Pomnika Sir Pawła Edmunda Strzeleckiego z Sydney w Australii z lat 1983 – 1987 i 1987 – 1988 r.

Notatki autora dotyczące projektowania i wykonania pomnika w Polsce /1985-1988/;

Notatki autora z okresu pobytu w Australii, podczas odsłonięcia pomnika w Jindabyne.